

A Sopron környéki erdők egyes erdővédelmi problémái

Az Országos Erdészeti Egyesület Erdővédelmi Szakosztálya, a Soproni Egyetem Erdészeti Tudományos Intézetének Erdővédelmi Osztálya, a Soproni Egyetem Erdőmérnöki Karának Erdő- és Természeti Erőforrás-gazdálkodási Intézete, valamint a TAEG Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. 2022. november 3-án közös szakmai rendezvényt tartott a Sopron környéki erdők egyes erdővédelmi problémáival kapcsolatban.

A programot a négy szervezet már meglehetősen régóta tervezte az erdészeti felsőoktatás szívében, amelyet végre 2022. november 3-án, közel 40 fő részvételével rendeztünk meg. A gyülekező helyünk Sopron mellett, Muckon volt, a TAEG Zrt. Erdő Háza Ökoturisztikai Látogatóközpont és Vadasparkjában. A program kezdeteként a négy szervezet képviselője köszöntötte a résztvevőket: *dr. Csóka György* (OEE Erdővédelmi Szakosztály, SOE-ERTI Erdővédelmi Osztály), *prof. dr. Lakatos Ferenc* (SOE EMK Erdő- és Természeti Erőforrás-gazdálkodási Intézet), *Ábrahám István* (TAEG Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.).

A programsorozat egy előadással vette kezdetét, amelyet *dr. Folcz Ádám* interpretált a hallgatóságnak. A program, és ennek megfelelően az előadás is két részből állt. Elsőként a Hegyvidéki Erdészetről, míg a második részben a Síkvidéki Erdészetről érintő erdővédelmi problémákról tudtunk meg többet a házigazdától.

A Soproni-hegyvidéken 1994-ben a fenyő-lomb elegyarány hozzávetőlegesen 50-50% volt, mára ez az arány jelentősen lecsökkent a fenyvesek szempontjából, mivel mind a lucfenyvesekben, mind az egyéb fenyvesekben jelentős szűkárósítások léptek fel.

Az elmúlt néhány évben a probléma újra előkerült és vélhetően a klímaváltozás hatásaként a betűző szú (*Ips typographus*) mára már a fiatal 30–35 éves lucfenyveseket is károsítja. Ez az 1990-es években még nem volt jellemző. A Sopron környéki fenyőerdők szűkárósításáról, valamint az utóbbi évek szűgradációjáról *prof. dr. Lakatos Ferenc* beszélt.

Ezt követően terepen is megtekintettük a szűkárósítással érintett Sopron 129B erdőrészletet, ahol *Csapó József* erdészeti vezető röviden bemutatta az erdészetet, valamint a tájékoztatta a résztvevőket a kárfelszámolással kapcsolatban tett intézkedésekről. Az általunk megtekintett lucfenyves helyére tányéros talaj-előkészítést követően kézi ültetéssel főleg bükk csemeték kerültek. A hegyvidéki területen alkalmazott csapdázás metodikájáról *dr. Lakatos Ferenc* tartott bemutatót. A csapdázások során úgynevezett Theysohn-féle réscsapdákat alkalmaztak a hegyvidék 12 pontján. Ennyi csapdával kellő pontossággal ki tudták mutatni a szűgradáció mértékét.

A munkaebédet követően folytatódott az előadás, amelyben *Folcz Ádám* a Síkvidéki Erdészeti erdővédelmi problémáiról beszélt. Itt a fenyőpusztulás mellett a tölgyeket károsító,

faanyagban költő szúfajok jelentősebb megjelenéséről, valamint az akácok törzskárosodásáról is beszámolt.

Az előadását követően *dr. Király Géza* tájékoztatót a TAEG Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.-vel közösen kifejlesztés alatt álló Erdővédelmi Előjelző Rendszer működésével kapcsolatban. Ez a távérzékelésen alapuló rendszer figyelmeztetné a kollégákat lombvesztés/lombelszíneződés esetén, ezzel felhívva a figyelmet egy adott erdőrészlet erdővédelmi problémáira.

Az előadásokat követően gépkocsiba szállva a Síkvidéki Erdészeti irányába vettük az utunkat, útközben még Sopron községhatárban megtekintettünk egy pusztuló fenyvest. Ezen a programhelyszínen jó alkalma nyílt a résztvevőknek tapasztalatot cserélni az országos jelentőségű erdei- és feketefenyves állományok különböző erdővédelmi problémáiról. *Dr. Andrési Dániel*, a KEFAG Kiskunsági Erdészeti és Faipari Zrt. kollégája ismertette ezeknek a fafajoknak a Kiskunságon jellemző károsítóit és kórokozóit, amelyek más tüneteket és más problémákat okoznak, mint amelyek Sopron környékén előfordulnak.

A Síkvidéki Erdészeti területén Rőjtökmuzsaj mellett volt a terepi bemutató. Az első állomáson egy cseres-tölgyes állományt tekintettünk meg, ahol a fában költő szúfajok okoztak problémát az elmúlt időszakban. Ezek a szúfajok nem a faanyaggal táplálkoznak, hanem a járataikban fejlődő gombákkal, amelyek színváltozást okoznak a faanyagban. *Dr. Lakatos Ferenc* az itteni monitorozásról is beszélt, azonban itt, a hegyvidékivel szemben egy más típusú, ún. nedves, alkoholos ablakcsapdákat alkalmaztak a szúfajok pontos meghatározására. Ezenfelül a területen *dr. Koltay András* felhívta a figyelmet a tölgyeken és a cseren egyaránt jelentkező baktériumos folyással járó kórképre, amelyet a rovarkárosítók mellett sajnos hamar fellelt a bemutatott területen.

A program zárásaként pedig egy véghasználattal érintett akácot tekintettünk meg, ahol fő probléma az akác gyenge választékkihozatala volt, mivel a legtöbb fa odvas, tőkorhadt vagy fehérkorhadt volt. Itt a gazdálkodók feltételezik az *Armillaria* fajok kórokozását. Az *Armillaria* fajok szaporodásáról és patogenitásáról, *dr. Tuba Katalin* tartott ismertetőt. A programhelyszínen jelentős szakmai diskurzus alakult ki az akácok potenciális sarjzatásának darabszámával kapcsolatban. A terepi program a TAEG Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. Júlia úti vadászházánál záródott, ahol *dr. Csóka György* értékelte és összefoglalta a nap tanulságait.

Mindig nagy öröm visszatérni a „*Hűség városába*”, Sopronba, ahol nagy érdeklődéssel hallgattuk a felmerülő, aktuális erdővédelmi problémákat. *Köszönjük vendéglátóinknak a helyszínt és a tartalmas programot!*

Dr. Andrési Dániel, dr. Folcz Ádám
OEE Erdővédelmi Szakosztály

Prof. dr. Lakatos Ferenc a Soproni-hegység szűkárósításait mutatja be a TAEG Hegyvidéki Erdészeti területén